

AGENCIJA ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE

Stegne 7
1000 Ljubljana

Ljubljana, 30.8.2019

Zadeva: Predlogi in pripombe na Program dela in finančni načrt 2020

Spoštovani,

Agencija RS za komunikacijska omrežja in storitve (v nadaljevanju tudi Agencija ali AKOS) je dne 31.7.2019 na svoji spletni strani (<https://www.akos-rs.si/predlog-programa-dela-in-financnega-nacrta-za-leto-2020-ter-predlogi-tarif-za-2020>) objavila predlog Programa dela in finančnega načrta 2020 (v nadaljevanju tudi PDFN2020) in predloge tarif ter pozvala zainteresirano javnost, da poda svoja mnenja, predloge in pripombe. V skladu z navedenim pozivom Agencije operater Akton d.o.o. v nadaljevanju podaja svoje pripombe in predloge.

I. Uvodoma izpostavljam določilo 12. člena Direktive o odobritvi¹, ki v 2. točki določa: »Kadar nacionalni regulativni organi naložijo upravne pristojbine, objavijo letni pregled svojih upravnih stroškov in skupne vsote zbranih dajatev. Na podlagi razlike med skupno vsoto dajatev in upravnih stroškov se izvedejo ustrezne prilagoditve.«

Vsebinsko enako določilo vsebuje tudi 2. točka 16. člena Direktive o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah², ki dodatno v 53. točki uvodnih pojasnil med drugim navaja še sledeče: »(...) S takimi pristojbinami bi se morali kriti le dejanski upravni stroški za te dejavnosti. Zato bi bilo treba pri prihodkih in izdatkih nacionalnih regulativnih in drugih pristojnih organov zagotoviti preglednost z vsakoletnim poročanjem o skupni vsoti zbranih pristojbin in nastalih upravnih stroškov, da bodo lahko podjetja preverila njihovo uravnoveženo.«

¹ DIREKTIVA 2002/20/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 7. marca 2002 o odobritvi elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev (Direktiva o odobritvi)

² DIREKTIVA (EU) 2018/1972 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah

Povezujemo regijo s svetom

AKTON Telekomunikacijski inženiring d.o.o.,
Dunajska cesta 9, 1000 Ljubljana, Slovenija • Davčna št.: SI62419919 • Matična št. podjetja: 5372798
TRR: Nova Ljubljanska banka d.d., IBAN: SI56 0208 5001 3245 424, SWIFT: LJBASI2X
Banka Sparkasse d.d., IBAN: SI56 3400 0101 7717 380, SWIFT: KSPKSI22XXX
Addiko Bank d.d., IBAN: SI56 33000 0008522023, SWIFT: HAABSI22
Vpis v sodnem registru pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. 1/06892/00 • Osnovni kapital družbe: 4.915.685,55 EUR

Akton d.o.o.
Dunajska cesta 9
1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 1 2362 900
F: +386 1 2362 920
E: info@akton.si
www.akton.si

Evropske direktive torej od regulatornih organov v zvezi z nalaganjem letnih dajatev med drugim zahtevajo preglednost in uravnoteženost stroškov in zbranih dajatev.

Šesti odstavek 6. člena ZEKom-1 gre pri tem še korak dlje, ko določa: »Agencija pri izdaji tarife iz drugega odstavka tega člena upoštevata potrebno pokrivanje stroškov iz prvega odstavka tega člena glede na načrtovane cilje in naloge, določene v njenem programu dela, ter saldo finančnih sredstev iz preteklega leta.«

Kot je Agencija sama izpostavila v Programu dela in finančnem načrtu za leto 2019 (PDFN2019), stran 75, ji je tako resorno ministrstvo kakor tudi Vlada RS s sklepom naložila porabo presežkov iz preteklih let. Enako to od Agencije zahteva tudi Evropska komisija. Medtem ko Agencija na isti strani še navede, da je iz leta 2015 ostal še potrjeni presežek v višini 2.437.155 EUR, ki naj bi bil delno porabljen v letu 2019, delno pa naj bi se preusmeril na »vir za investicije«, pa se Agencija v nadaljevanju izogne navajanju konkretnih zneskov domnevno porabljenega presežka iz preteklih let. Zneskov neporabljenih presežkov Agencija ne navede niti v rebalansu PDFN2019, niti v osnutku PDFN2020. Ravnanje Agencije vzbuja še toliko več pozornosti ob dejstvu, da so vsi ostali zneski v PDFN navedeni do evra natančno. Ob takšnem nepreglednem ravnanju Agencije je zavezancem onemogočeno ugotavljanje uravnoteženosti stroškov in zbranih dajatev, posledično pa tudi učinkovitost in zakonitost porabe sredstev. Že samo dejstvo, da Agencija v tekočem letu ne porabi celotnega presežka iz preteklih let, nakazuje na nespoštovanje tako evropske kot slovenske zakonodaje. Nadaljnje prikrievanje preostanka presežka iz preteklih let pa vzbuja nezaupanje v zakonitost ravnanja Agencije s pridobljenimi sredstvi.

Agencijo zato pozivamo in ji predlagamo, da PDFN2020 ustrezno dopolni s točnimi podatki o porabi presežka iz leta 2015 kakor tudi, da se preostali presežek iz leta 2015 v celoti porabi v letu 2020, posledično pa naj se ustrezno znižajo predlagane tarife za leto 2020, še posebej tarifa o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila, ki se je v predlogu PDFN2020 v primerjavi z letom 2019 zvišala za kar 66%, v primerjavi z letom 2018 pa kar za 114%!!! Agenciji predlagamo, da poviša točko za leto 2020 maksimalno za 5%, saj tovrstni skoki, ki jih v zadnjih letih doživljamo s strani Agencije skoraj gotovo kažejo na slabo upravljanje z javnimi sredstvi Agencije predvsem pa slabo načrtovanje stroškov in prihodkov iz poslovanja. Agenciji tudi predlagamo, naj optimizira poslovanje in kadrovsko zasedbo. Naša ocena je, da bi lahko Agencija poslovala z 1.020.000,00 € nižjimi stroški letno.

Agencijo hkrati pozivamo, da pojasni, kako lahko Agencija upraviči tolikšno rast dajatve za vse operaterje v R Sloveniji, če telekomunikacijski sektor stagnira, telekomunikacijskim operaterjem pa že leta padajo prihodki še bolj pa donosnost

Povezujemo regijo s svetom

AKTON Telekomunikacijski inženiring d.o.o.,
Dunajska cesta 9, 1000 Ljubljana, Slovenija • Davčna št.: SI62419919 • Matična št. podjetja: 5372798
TRR: Nova Ljubljanska banka d.d., IBAN: SI56 0208 5001 3245 424, SWIFT: LJBAS12X
Banka Sparkasse d.d, IBAN SI56 3400 0101 7717 380, SWIFT: KSPKSI22XXX
Addiko Bank d.d., IBAN: SI56 33000 0008522023, SWIFT: HAABSI22
Vpis v sodnem registru pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. 1/06892/00 • Osnovni kapital družbe: 4.915.685,55 EUR

Akton d.o.o.
Dunajska cesta 9
1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 1 2362 900
F: +386 1 2362 920
E: info@akton.si
www.akton.si

poslovanja. Donosnost telekomunikacijskim operaterjem pada povprečno 10% letno, povišanje točke Agencije pa raste 66% letno. Takšno ravnanje Agencije pa operaterje sili k razmišljanju o selitvi dejavnosti na trge z razumnejšim sistemom odmerjanja letne dajatve, saj za dodatno optimizacijo poslovanja preprosto več ni prostora.

II. V objavljenem predlogu Agencija predstavlja predvideni program dela in na njega navezujoči se finančni načrt, iz katerega izhaja, da namerava Agencija prihodke v letu 2020 (7.777.737 EUR) v primerjavi z letom 2018 (4.839.424 EUR) dvigniti za več kot **60%**, pri tem pa iz PDFN2020 nikakor ne izhaja, da bi se obseg dela in z njim povezani stroški dvignili v enakem obsegu. Nasprotno. Iz tabele 1 v zvezi s ključnimi cilji in prednostnimi nalogami na strani 30 in 31 je med nalogami Agencije, ki bi se lahko šteli za nove v primerjavi s preteklim letom, navedeno le sodelovanje pri implementaciji novega regulatornega okvira za telekomunikacije, pa še pri tem gre za podporno nalogo Agencije pristojnemu ministrstvu in ne samostojno nalogo Agencije. Ponovno poudarjamo tudi, da se je število trgov, zaradi katerih je potrebna izvedba analiz, izdaja odločb in spremljanje njihove izvedbe, v zadnjih letih bistveno zmanjšalo (iz 19 na le 6), posledično pa tudi obseg dela Agencije vezan na te trge. Tolikšnega dviga načrtovanih prihodkov ne odtehta niti predvidena zaposlitev 1 dodatne osebe za področje varovanja pravic uporabnikov.

Agencija na 89. strani PDFN2020 navaja razloge za povišanje tarife na podlagi obvestila in izpostavlja 3 razloge:

- 1) Višji stroški dela na vseh virih financiranja cca. za 12%;
- 2) Odsotnost vira financiranja »presežki preteklih let«; in
- 3) Vračilo plačanih dajatev zaradi odpravljenih odločb Agencije.

Četudi se vzame v obzir domnevno povišanje prihodkov zaradi povišanja stroškov dela v posledici sporazuma Vlade RS s sindikati v letu 2018 kot tudi obveznosti vračila prejetih plačil na podlagi odpravljenih odločb Agencije zaradi ugotovljene neustavnosti 6. člena ZEKom-1, slednje ne razjasni v zadostni meri potrebe po tako drastičnem povišanju prihodkov in posledičnem povišanju tarif za leto 2020, zlasti dodatnega 66% povišanja tarife o vrednosti točke za plačilo na podlagi obvestila.

Nepojasnjeno ostaja tudi dvojno povišanje povprečne plačne postavke, ki je bila v PDFN2019 določena v višini 3.210 EUR, se je nato v rebalansu PDFN2019 zaradi povišanja stroškov dela v posledici sporazuma med Vlado RS in sindikati dvignila na 3.385 EUR, nato pa iz istega razloga v PDFN2020 še enkrat dvignila na 3.548 EUR.

Agencijo pozivamo, da pojasni razloge za potrebo po dvakratnem zvišanju povprečne plačne postavke.

Povezujemo regijo s svetom

Če so stroški dela v letu 2018 znašali še 3.507.102 EUR, so se za leto 2020 dvignili že na 4.328.278 EUR. Gre torej za dvig za kar 821.176 EUR oz. skoraj dodatno četrtnino, pri tem pa naj bi Agencija v letu 2019 in 2020 dodatno zaposlila le 4 osebe.

Agencijo pozivamo, da pojasni, zaradi česa prihaja do tolikšnega povišanja stroškov dela, če naj bi se stroški dela za zaradi sporazuma z Vlade s sindikati povišali za 12%, število zaposlenih pa se v predmetnem času ni znatno povišalo.

V zvezi z navedenim razlogom odsotnosti vira financiranja »presežki iz preteklih let« se ponovno navezujemo na predhodno točko naših pripomb, v kateri izpostavljamo nepreglednost pri navajanju podatkov o višini preostalih zneskov presežka iz leta 2015 (presežek iz leta 2014 v višini 2.398.136 EUR naj bi Agencija uspela porabiti v letih 2016, 2017 in 2018). Dodatno se ista težava z nepreglednostjo pojavlja tudi pri razlogu vračila plačanih dajatev zaradi odpravljenih odločb Agencije, kjer Agencija navaja, da naj bi se del sredstev za vračilo dajatev kril iz presežkov preteklih let.

Agencijo pozivamo, da pojasni kolikšen je ta znesek presežka preteklih let, ki naj bi se porabi za vračilo dajatev, kolikšen znesek presežka preteklih let bo ostal neporabljen in zakaj ne bo dosledno porabljen celoten znesek presežka preteklih let, kar bi odpravilo ali zmanjšalo potrebo po (tolikšnem) zvišanju tarife na podlagi obvestila?

III. Kljub številnim opozorilom tako Agenciji kot resornemu ministrstvu še vedno ugotavljamo, da prihaja do večkratnega upoštevanja prihodkov od istega glasovnega prometa. Konkretno, prihodek od klica, ki se preko tranzitnega operaterja posreduje operaterju, v omrežju katerega se klic zaključi, se v celoti upošteva tako končnemu operaterju kakor tudi tranzitnemu operaterju, čeprav je za razliko od prihodka končnega operaterja, katerega prihodek je v celoti tudi njegov dejanski prihodek (saj odhodka nima), delež dejanskega prihodka tranzitnega operaterja le nekaj odstotna tranzitna marža (višina prihodka in odhodka od istega klica je skoraj enaka).

Agenciji zato predlagamo, da že pri odmeri letne dajatve za leto 2019 preneha z večkratnim upoštevanjem prihodkov od istega vira, zlasti prihodkov od istega glasovnega klica tako pri tranzitnem operaterju kakor tudi pri operaterju, v omrežju katerega se klic zaključi. Za isti glasovni promet naj se upošteva le prihodek končnega operaterja, ki glasovni promet dejansko zaključi. Pri tranzitnem operaterju pa naj se upošteva kvečjemu tranzitna marža, ki je njegov dejanski prihodek.

Povezujemo regijo s svetom

AKTON Telekomunikacijski inženiring d.o.o.,
Dunajska cesta 9, 1000 Ljubljana, Slovenija • Davčna št: SI62419919 • Matična št. podjetja: 5372798
TRR: Nova Ljubljanska banka d.d., IBAN: SI56 0208 5001 3245 424, SWIFT: LJBASI2X
Banka Sparkasse d.d., IBAN SI56 3400 0101 7717 380, SWIFT: KSPKSI22XXX
Addiko Bank d.d., IBAN: SI56 33000 0008522023, SWIFT: HAABSI22
Vpis v sodnem registru pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. 1/06892/00 • Osnovni kapital družbe: 4.915.685,55 EUR

Akton d.o.o.
Dunajska cesta 9
1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 1 2362 900
F: +386 1 2362 920
E: info@akton.si
www.akton.si

IV. Prepričani smo, da je Agencija že dodobra seznanjena z odločbo Evropskega sodišča v zadevi C-142/18³ z dne 5.6.2019 v zvezi s storitvijo SkypeOut. Z odločbo je Evropsko sodišče namreč odločilo, da »je člen 2(c) Direktive 2002/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o skupnem regulativnem okviru za elektronska komunikacijska omrežja in storitve (okvirna direktiva), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/140/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009, treba razlagati tako, da to, da izdajatelj programa zagotavlja funkcijo, ki ponuja storitev „Voice over internet Protocol (VoIP) (govor prek internetnega protokola (VoIP)), ki uporabniku omogoča, da s terminala prek javnega komutiranega telefonskega omrežja (PSTN) države članice pokliče fiksno ali mobilno številko nacionalnega načrta številčenja, pomeni „elektronsko komunikacijsko storitev“ v smislu te določbe, ker je za opravljanje te storitve izdajatelj plačan in ker v zvezi z njo ta izdajatelj sklene pogodbe s ponudniki telekomunikacijskih storitev, ki so ustrezno pooblaščen za prenos in zaključevanje klicev v PSTN.«

Posledično se zato storitev SkypeOut, kakor tudi podobne storitve drugih OTT ponudnikov (Viber,...) štejejo za elektronsko komunikacijsko storitev, enakovredno elektronskim komunikacijskim storitvam ostalih registriranih operaterjev.

Agenciji zato predlagamo, da sledi zgledu nizozemskega regulatorja in že v tekočem letu začne z zaračunavanjem dajatve za vse telefonske pozive v R Sloveniji, predvsem in vključno s telefonskimi klici preko vseh OTT platform. Trenutni sistem zaračunavanja dajatev je namreč diskriminatoren do vseh v Sloveniji registriranih operaterjev.

S spoštovanjem,

AKTON d.o.o.
Igor Košir, Generalni direktor

Akton
communications

³ Dostopno na sledeči povezavi:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=214741&pageIndex=0&doclang=SL&m ode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=7430525>

Povezujemo regijo s svetom

AKTON Telekomunikacijski inženiring d.o.o.,
Dunajska cesta 9, 1000 Ljubljana, Slovenija • Davčna št.: SI62419919 • Matična št. podjetja: 5372798
TRR: Nova Ljubljanska banka d.d., IBAN: SI56 0208 5001 3245 424, SWIFT: LJBASI2X
Banka Sparkasse d.d., IBAN SI56 3400 0101 7717 380, SWIFT: KSPKSI22XXX
Addiko Bank d.d., IBAN: SI56 33000 0008522023, SWIFT: HAABS122
Vpis v sodnem registru pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod št. 1/06892/00 • Osnovni kapital družbe: 4.915.685,55 EUR

Akton d.o.o.
Dunajska cesta 9
1000 Ljubljana, Slovenija
T: +386 1 2362 900
F: +386 1 2362 920
E: info@akton.si
www.akton.si

